

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

Кафедра акушерства та гінекології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
член-кор. НАМН України,
проф. М.Р.Т. Жегоцький

« _____ » 2019 __ р.

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
З ДИСЦИПЛІНИ: АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ**

Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр

Галузь знань: 22 – охорона здоров'я

Спеціальність 222 «Медицина»

Факультет, курс: медичний факультет, 4 курс

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри
акушерства та гінекології
Протокол № 7/63
від « 19 » квітня 2019 р.

Завідувач кафедри

член-кор. НАМН України,
проф. Л.Б.Маркін

Затверджено
профільною методичною комісією
з хірургічних дисциплін
Протокол № 3
від «16» травня 2019 р.

Голова профільної методичної комісії

проф. В.П.Андрющенко

Львів 2019

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

Кафедра акушерства та гінекології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
член-кор. НАМН України,
проф. М.Р.Гжегоцький

« _____ » _____ 2019 __ р.

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
З ДИСЦИПЛІНИ: АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ**

Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр

Галузь знань: 22 – охорона здоров'я

Спеціальність 222 «Медицина»

Факультет, курс: медичний факультет, 4 курс

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри
акушерства та гінекології
Протокол № 7/63
від « 19 » квітня 2019 р.

Завідувач кафедри

_____ член-кор. НАМН України,
проф. Л.Б.Маркін

Затверджено
профільною методичною комісією
з хірургічних дисциплін
Протокол № 3
від «16» травня 2019 р.

Голова профільної методичної комісії

_____ проф. В.П.Андрющенко

Львів 2019

Робоча навчальна програма виробничої практики з дисципліни “Акушерство та гінекологія” для студентів 4 курсу медичного факультету розроблена: завідувач кафедри, д.мед.н., проф. Л.Б. Маркін, завуч кафедри доц. О.В. Святоцька, доц. Л.М. Яценко, доц. О.В.Шахова, доц.Г.Я.Кунинець, ас. А.В.Старикович, ас. Т.В.Фартушок, ас. З.Я.Петришин у відповідності з наступними нормативними документами:

Законом України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII;

наказом МОН України №47 від 26.01.2015 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 н.р.»;

освітньо-кваліфікаційними характеристиками (ОКХ) і освітньо- професійними програмами (ОПП) підготовки фахівців;

листів МОН України від 20.01.2015 №1/9-19 «Щодо організації атестації здобувачів вищої освіти та організації освітнього процесу», від 13.03.2015 №1/9-126 «Щодо особливостей організації освітнього процесу та формування навчальних планів у 2015/2016 навчальному році»

положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького (протокол № 1 – ВР від 18.02.2015) з урахуванням Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (затвердженої МОЗ України 15.04.2014);

положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України Затверджено наказом Міністерством освіти України від 8 квітня 1993 р. № 93;

наказом Міністерства охорони здоров'я України № 179 від 03.10. 1995 р. "Про затвердження інструкції про виробничу практику студентів медичного, лікувального, педіатричного, медико-профілактичного факультетів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, з урахуванням вимог стандартів вищої медичної і світи»

наказом ректора Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького «Про введення в дію нового навчального плану додипломної підготовки фахівців за спеціальністю «Медицина»

рішення міжкафедральної наради завідувачів профільних кафедр вищих медичних навчальних закладів України III - IV рівнів акредитації (протокол № 2 від 21 травня 2015 р.).

Програма розроблена на принципах Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) і затверджена наказом МОЗ України від 26 січня 2015 року № 47 для забезпечення реалізації у діяльності вищих навчальних закладів МОЗ України вимог абзацу третього частини другої статті 56 та частини сьомої розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту».

Зміни та доповнення до програми навчальної дисципліни на 2019-2020 н.р.

№ з п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
1.	Оновлено перелік рекомендованої літератури сучасними джерелами українською та англійською мовами	Протокол № 7/63 від « 19 » квітня 2019 р.	

Завідувач кафедри
акушерства та гінекології
д.мед.наук.. член-кор.НАМН України,
проф. Л.Б.Маркін

Опис навчального плану виробничої практики з дисципліни «Акушерство та гінекологія» для студентів медичного факультету спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» 7.12010002 «Педіатрія» 7.12010003 «Медико-профілактична справа»

Назва практики	Н Кількість тижнів	К Кількість кредитів/ годин	К Рік навчання/ семестр	Р Вид контролю	В
виробнича лікарська практика в пологовому відділенні стаціонару	В 1	1 1,5 кредиту/ 45 год.	1 4 IV курс/ VIII семестр	I V Диференційований залік	Д

Робоча навчальна програма виробничої практики з дисципліни «Акушерство та гінекологія» для студентів медичного факультету спеціальності 7.12010001 «Лікувальна справа» 7.12010002 «Педіатрія» 7.12010003 «Медико-профілактична справа» розроблена у відповідності до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України Затверджено наказом Міністерством освіти України від 8 квітня 1993 р. № 93, наказу Міністерства охорони здоров'я України № 179 від 03.10. 1995 р. "Про затвердження інструкції про виробничу практику студентів медичного, лікувального, педіатричного, медико-профілактичного факультетів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, з урахуванням вимог стандартів вищої медичної і освіти» та відповідає вимогам « Положення про практику у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького» (Львів,2015).

Виробнича практика студентів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації є важливою ланкою в підготовці лікаря і невід'ємною частиною навчального процесу.

Відповідно до навчального плану, проходження лікарської практики передбачено у VIII семестрі, коли студентом набуті відповідні знання з основних клінічних дисциплін: внутрішньої медицини, хірургії, педіатрії та акушерства.

Практика студентів медичних факультетів проводиться в якості помічника лікаря пологового будинку. Виробнича практика (лікарська) студентів IV курсу в обсязі професійних обов'язків лікаря стаціонару триває 4 тижні – по 1 тижню в терапевтичному, хірургічному, дитячому відділеннях і пологовому будинку (відділенні)

Виробнича практика студентів IV курсу проводиться після закінчення семестру. Увесь час практики є самостійною роботою студентів, яка контролюється і оцінюється керівниками – від ЛПЗ та кафедри.

В якості баз виробничої практики можуть виступати пологові відділення обласних і міських лікарень.

Мета та завдання виробничої практики з акушерства та гінекології

Метою проведення лікарської практики є закріплення знань і практичних навичок, одержаних при вивченні основних клінічних і теоретичних дисциплін та їх подальшого поглиблення й удосконалення під час роботи в лікувально-профілактичних закладах, а також ознайомлення з роботою лікаря в умовах майбутньої діяльності на базах міських та обласних лікувально-профілактичних закладів з організацією лікувальної та протиепідемічної роботи, з основами етики й медичної деонтології для набуття та закріплення навичок санітарно-просвітницької роботи, основами організації охорони здоров'я.

Завданням практики є закріплення знань та умінь, одержаних при вивченні основних клінічних і теоретичних дисциплін (обстеження, встановлення клінічного діагнозу, призначення лікування) і подальше вдосконалення практичних навичок, ознайомлення з організацією лікувальної справи та умовами роботи лікаря в місті і області, а також закріплення навичок санітарно-просвітницької роботи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен :

- проводити опитування і фізикальне обстеження хворих та аналізувати їх результати;
- планувати схему обстеження залежно від особливостей клінічного перебігу захворювання;
- аналізувати результати основних лабораторних і інструментальних методів дослідження;
- визначити провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених захворюваннях;

- проводити диференційну діагностику та ставити попередній діагноз найбільш поширених захворювань;
- планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду;
- ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду;
- трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених захворювань;
- брати участь у наданні невідкладної медичної допомоги при ургентних станах;
- виконувати необхідні медичні маніпуляції;
- засвоїти знання морально-деонтологічних принципів медичного фахівця та принципів фахової субординації у клініці.

Вміти:

1. Провести зовнішнє акушерське обстеження вагітних - прийоми Леопольда, вимірювання, розмірів таза, визначення справжньої кон'югати.
2. Встановити термін вагітності (за даними анамнезу та об'єктивного дослідження), визначення передбачуваного терміну пологів.
3. Визначити допустиму «фізіологічну» кровотрату в пологах
4. Визначити гестаційний вік плода і його маси.
5. Оцінити стан плода під час вагітності та в пологах
6. Провести фізіологічні пологи, запис партограми.
7. Провести фізіологічний післяпологовий період. Визначити динаміку інволюції матки.
8. Визначити стан новонародженого за шкалою Апгар. Провести первинний туалет новонародженого.
9. Оформити медичну документацію в акушерстві.
- 10.Проводити бесіди з породіллями про переваги та принципи грудного вигодовування
- 11.Оцінити результати лабораторних (загально клінічних та спеціальних) та інструментальних (УЗД, КТГ, БПП, доплерометрія) методів дослідження.
- 12.Провести вторинний туалет новонародженого (зважування, термометрія).
- 13.Провести внутрішнє акушерське дослідження (під час пологів, під час вагітності).
- 14.Зробити огляд шийки матки в дзеркалах
- 15.Накласти шви на розриви промежини
- 16.Накласти шви на розриви піхви
- 17.Накласти шви на розриви шийки матки
18. Зробити амніотомію

- 19.Провести катетеризацію сечового міхура
- 20.Довенно вводити лікарські середники
- 21.Зняти шви з промежини і післяопераційної рани
- 22.Взяти мазки на ступінь чистоти піхви
- 23.Провести туалет породіллі, догляд за швами
- 24.Провести психопрофілактичні бесіди з метою підготовки до пологів

Тематичний план виробничої практики з акушерства

№ п/п	Тема	Год
1	Принципи організації надання медичної допомоги вагітним, роділлям та породіллям в Україні. Основи законодавства України з охорони здоров'я матері та дитини.	6
2	Діагностика ранніх та пізніх строків вагітності. Ведення, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Клінічна, лабораторно-інструментальна діагностика і тактика лікування ускладнень вагітності, пологів, післяпологового періоду в умовах акушерського стаціонару.	12
3	Надання невідкладної медичної допомоги в акушерстві.	6
4	Принципи етики і деонтології у практиці лікаря пологового відділення. Залікове заняття.	4+2
	Усього годин:	45

Перелік умінь та навичок, які має набути студент під час практики, їх оцінювання в балах

№ п/п	Вміти	Бали «відмінно»-5 «добре»-4 «задовільно»-3 «незадовільно»-2
1	Провести зовнішнє акушерське обстеження вагітних - прийоми Леопольда, вимірювання, розмірів таза, визначення справжньої кон'югати.	
2	Встановити термін вагітності (за даними анамнезу та об'єктивного дослідження), визначення передбачуваного терміну пологів.	
3	Визначити допустиму «фізіологічну» крововтрату в пологах	
4	Визначити гестаційний вік плода і його маси.	

5	Оцінити стан плода під час вагітності та в пологах	
6	Провести фізіологічні пологи, запис партограми.	
7	Провести фізіологічний післяпологовий період. Визначити динаміку інволюції матки.	
8	Визначити стан новонародженого за шкалою Апгар. Провести первинний туалет новонародженого.	
9	Оформити медичну документацію в акушерстві.	
10	Проводити бесіди з породіллями про переваги та принципи грудного вигодовування	
11	Оцінити результати лабораторних (загально клінічних та спеціальних) та інструментальних (УЗД, КТГ, БПП, доплерометрія) методів дослідження.	
12	Провести вторинний туалет новонародженого (зважування, термометрія).	
13	Провести внутрішнє акушерське дослідження (під час пологів, під час вагітності).	
14	Зробити огляд шийки матки в дзеркалах	
15	Накласти шви на розриви промежини	
16	Накласти шви на розриви піхви	
17	Накласти шви на розриви шийки матки	
18	Зробити амніотомію	
19	Провести катетеризацію сечового міхура	
20	Довенно вводити лікарські середники	
21	Зняти шви з промежини і післяопераційної рани	
22	Взяти мазки на ступінь чистоти піхви	
23	Провести туалет породіллі, догляд за швами	
24	Провести психопрофілактичні бесіди з метою підготовки до пологів	

"5" – практичну навичку виконано методично вірно.

"4" – практичну навичку виконано з недоліком, виправленим студентом самостійно.

"3" – практичну навичку виправлено студентом після зауваження керівника.

"0" – практичну навичку не виконано.

Методи контролю

При вивченні навчальної дисципліни «Виробнича практика з акушерства» застосовують такі види контролю:

1. Поточний контроль з використанням стандартизованих методів діагностики знань, умінь та навичок.
2. Підсумковий контроль.

Формою підсумкового контролю з дисципліни **«Виробнича практика акушерства»** відповідно до навчального плану є **диференційний залік**.

Оцінювання виробничої практики проводиться за традиційною (чотирибальною) та 200-бальною шкалою. Оцінка за практику складається з суми балів за виконання студентом практичних навичок (поточний контроль), які перевіряються безпосереднім керівником від бази практики (120-72 бали), та балів за підсумковий контроль, що виставляються при проведенні диференційованого заліку (максимум 80 балів – мінімум 50 балів).

Поточний контроль здійснюється щоденно відповідно конкретним цілям теми шляхом визначення рівня набутих практичних навичок. При оцінюванні поточної діяльності студента з виробничої практики з акушерства критерієм якості є засвоєння практичних навичок, вмінь, знань, передбачених програмою: перевірка правильності виконання завдань, визначення рівня набутих практичних навичок - збирання анамнезу і проведення об'єктивного обстеження, оцінка результатів основних лабораторних і інструментальних досліджень, обґрунтування діагнозу і призначень, вміння асистувати та приймати нормальні пологи; асистувати при операціях, особливо ургентних; правильно заповнювати історії пологів.

Критерії оцінювання умінь і практичних навичок, які має набути студент під час практики:

«рівень оволодіння умінями і практичними навичками відмінний» - студент тісно пов'язує теорію з практикою і правильно демонструє виконання практичних навичок, повністю виконав завдання, передбачені програмою практики; дотримувався діючих в організації правил внутрішнього трудового розпорядку та правил техніки безпеки, усі види робіт, виробничі операції та завдання, передбачені програмою практики, виконані сумлінно, в повному обсязі, всі види виконуваних робіт, результати клінічних і лабораторних обстежень вагітних та породіль, їх трактування, тощо зафіксовані у щоденнику;

«рівень оволодіння умінями і практичними навичками добрий» - студент демонструє виконання практичних навичок, виконав всі завдання, передбачені програмою практики, припускаючись незначних помилок; дотримувався діючих в організації правил внутрішнього трудового розпорядку та правил техніки безпеки, усі види робіт, виробничі операції та завдання, передбачені програмою практики, виконані добре, але недостатньо сумлінно, в неповному обсязі, види виконуваних робіт, результати клінічних лабораторних обстежень вагітних та породіль, їх трактування, тощо не повністю або з деякими помилками зафіксовані у щоденнику;

«рівень оволодіння уміннями і практичними навичками задовільний» - під час демонстрації практичних навичок студент робить значні помилки, виконує лише найлегші задачі, володіє лише обов'язковим мінімумом методів дослідження, студент неповністю виконав завдання, передбачені програмою практики; дещо порушував діючі в організації правила внутрішнього трудового розпорядку та правила техніки безпеки, види робіт, виробничі операції та завдання, передбачені програмою практики, виконані не повністю і з помилками, види виконуваних робіт, результати клінічних і лабораторних обстежень вагітних та породіль, їх трактування, тощо зафіксовані у не повністю, а деякі зовсім незафіксовані у щоденнику;

«рівень оволодіння уміннями і практичними навичками незадовільний» - під час демонстрації практичних навичок робить значні, грубі помилки; студент не виконав завдання, передбачені програмою практики; грубо порушував діючі в організації правила внутрішнього трудового розпорядку та правила техніки безпеки, види робіт, виробничі операції та завдання, передбачені програмою практики, не виконані або виконані з недопустимими помилками, види виконуваних робіт, результати клінічних і лабораторних обстежень вагітних та породіль, їх трактування не повністю або зовсім незафіксовані у щоденнику, у студента щоденник практики відсутній.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність при вивченні дисципліни становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну діяльність становить 72 бали.

При вивченні дисципліни **«Виробнича практика з акушерства» формою підсумкового контролю** відповідно до навчального плану є **диференційований залік.**

До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали програму виробничої практики, мають належно оформлені звітні документи та отримали за поточну діяльність не менше 72 балів.

Підсумковий контроль виробничої (лікарської) практики студентів IV курсу передбачає демонстрацію вмінь і практичних навичок по кожному розділу і вирішення двох ситуаційних завдань.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент під час контролю, становить 80 балів при цьому:

- 15 тестових завдань – 60 балів (по 4 бали за кожен тест);
- 2 ситуаційні завдання – 20 балів (по 10 балів за кожне завдання).

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні диференційованого заліку з практики, становить 80 балів.

Мінімальна кількість сума балів, яку може набрати студент при складанні диференційованого заліку з практики - 50 балів.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент з виробничої практики з акушерства становить 200 балів (120 балів за поточну діяльність + 80 балів за диференційований залік).

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні підсумкового контролю, становить 122 бали (72 бали за поточну діяльність + 50 балів за диференційований залік).

Бали з дисципліни «Виробнича практика з акушерства» незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Бали студентів, які навчаються за спеціальністю «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа», з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Бали з виробничої практики з акушерства для студентів, які успішно виконали програму конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до 122 балів	3
Нижче 122 балів	2

Зразок щоденника практики

Основним документом обліку роботи студента, володіння уміннями і практичними навичками і виконання тематичного плану практики є **щоденник**, в якому студент повинен чітко фіксувати і описувати всі види виконуваних робіт передбачених програмою виробничої практики з акушерства.

Види робіт, які студент фіксує в щоденнику згідно тематичного плану практики, подані у методичних рекомендаціях до виробничої практики з акушерства.

Наприклад:

1.Обстеження роділлі (в щоденнику необхідно записати дату, акушерський

анамнез, загальне обстеження, визначити передбачену масу плода, провести зовнішнє та внутрішнє вимірювання тазу).

2. Проведення динамічного спостереження за роділлями в передродовій палаті (в щоденнику необхідно зафіксувати вимірювання АТ, визначення пульсу, серцебиття плода, спостерігати за характером перейм, відзначати час вилиття навколо плодових вод, заповнити партограму)

3. Асистування при веденні пологів у першо-, повторнородячої жінки (в щоденнику записати як провів послідовий період, допомагав при проведенні первинного і вторинного туалету новонародженого. Сумісно з лікарем провів огляд пологових шляхів шийки матки в дзеркалах, огляд піхви і промежини. Під місцевим знеболенням на розрив промежини I ступеня наклав шви (які і скільки). Спостерігав породіллю в ранньому післяродовому періоді)

4. Оформлення документації на породіллю, яка вибуває із стаціонару.

5. Лекції для породіль (наприклад на тему "Харчування вагітних".)

На титульній сторінці щоденника студент вказує:

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра _____ акушерства та гінекології _____

Щ О Д Е Н Н И К

з виробничої практики з акушерства
студента(ки) _____ групи I V курсу медичного факультету
спеціальності “Лікувальна справа”, “Педіатрія”,
“Медико-профілактична справа”

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

База практики: кафедра
акушерства та гінекології
1- МККПБ , 3-МКЛ
ОКЛ м.Львова

Терміни практики: _____ 2016 р. -
_____.2016р.

Керівник практики від вузу: _____

Керівник практики від бази: _____

Безпосередній керівник практики:зав.пологовим відділом_____

На останню сторінку щоденника студент вносить таблицю для підведення підсумків практики, в якій графи 1,2 заповнює студент, користуючись програмою з виробничої практики з акушерства; графи 3,4 заповнюють керівники практики від бази практики та від університету:

№ п/п 1	Перелік практичних навичок 2	Бали 3	Підпис безпосереднього керівника практики від бази 4
1	Провести зовнішнє акушерське обстеження вагітних - прийоми Леопольда, вимірювання, розмірів таза, визначення справжньої кон'югати.		

2	Встановити термін вагітності (за даними анамнезу та об'єктивного дослідження), визначення передбачуваного терміну пологів.		
3	Визначити допустиму «фізіологічну» крововтрату в пологах		
4	Визначити гестаційний вік плода і його маси.		
5	Оцінити стан плода під час вагітності та в пологах		
6	Провести фізіологічні пологи, запис партограми.		
7	Провести фізіологічний післяпологовий період. Визначити динаміку інволюції матки.		
8	Визначити стан новонародженого за шкалою Апгар. Провести первинний туалет новонародженого.		
9	Оформити медичну документацію в акушерстві.		
10	Проводити бесіди з породіллями про переваги та принципи грудного вигодовування		
11	Оцінити результати лабораторних (загально клінічних та спеціальних) та інструментальних (УЗД, КТГ, БПІ, доплерометрія) методів дослідження.		
12	Провести вторинний туалет новонародженого (зважування, термометрія).		
13	Провести внутрішнє акушерське дослідження (під час пологів, під час вагітності).		
14	Зробити огляд шийки матки в дзеркалах		
15	Накласти шви на розриви промежини		
16	Накласти шви на розриви піхви		
17	Накласти шви на розриви шийки матки		
18	Зробити амніотомію		
19	Провести катетеризацію сечового міхура		
20	Довенно вводити лікарські середники		
21	Зняти шви з промежини і післяопераційної рани		
22	Взяти мазки на ступінь чистоти піхви		
23	Провести туалет породіллі, догляд за швами		
24	Провести психопрофілактичні бесіди з метою підготовки до пологів		
	Сума балів за засвоєння практичних навичок		
	Підсумковий контроль		Підпис.безпосереднього керівника практики.від університету

Оцінка за диференційований залік	Бали	Оцінка	Підпис керівника практики від університету

**Перелік питань, що виносяться на диференційований залік
з дисципліни «Виробнича практика з акушерства»**

1. Мета і цілі навчальної практики з акушерства на сучасному етапі, її роль у практичній діяльності лікаря. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в місті і на селі. Питання охорони здоров'я материнства і дитинства в сучасному законодавстві України.
2. Структура і принципи роботи пологового будинку. Основні показники роботи акушерського стаціонару.
3. Роль жіночої консультації у профілактиці ускладнень вагітності та пологів, перинатальній охороні плода та профілактиці, діагностиці та лікуванні гінекологічних захворювань.
4. Роль сімейного лікаря у профілактиці перинатальних захворювань і смертності.
5. Організація служби планування сім'ї: структура, завдання.
6. Медико-генетичне консультування.
7. Зовнішні та внутрішні статеві органи жінки.
8. Кровоносна і лімфатична системи жіночих статевих органів.
9. Фізіологія жіночих статевих органів.
10. Будова жіночого таза. Таз з акушерської точки зору. Тазове дно.
11. Плід як об'єкт пологів (розміри голівки плода, шви, тім'ячка).
12. Ознаки доношеності та зрілості плода.
13. Будова статевих клітин. Капацитація. Запліднення і розвиток плідного яйця. Імплантація.
14. Плацента, її будова і функції.
15. Критичні періоди розвитку ембріона і плода.
16. Вплив шкідливих факторів на ембріон та плід.
17. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності.
18. Гігієна і харчування вагітної.
19. Методи обстеження вагітних. Зовнішнє та внутрішнє акушерське обстеження вагітних.
20. Топографія плода в матці.
21. Встановлення ранніх та пізніх термінів вагітності.
22. Визначення допологової відпустки і дати пологів.
23. Ведення фізіологічної вагітності. Гравідограма.
24. Психопрофілактична підготовка до пологів.
25. Передвісники пологів: прелімінарний період.
26. Визначення ступеню зрілості шийки матки. Шкала Бішопа.
27. Біомеханізм пологів при передньому та задньому видах потиличного передлежання.
28. Причини початку пологів. Регуляція пологової діяльності. Методи реєстрації пологової діяльності. Моніторинг у пологах.

29. Періоди пологів. Тривалість їх у першо- та повторнонароджуючих.
30. Період розкриття шийки матки в пологах. Клініка, ведення. Партограма.
31. Період вигнання плода. Клініка, ведення.
32. Послідовий період. Ознаки відшарування плаценти. Клініка, ведення послідового періоду (активне ведення, очікувальна тактика ведення).
33. Консервативні способи виділення посліду.
34. Визначення цілісності посліду. Поняття про фізіологічну та патологічну крововтрату.
35. Оцінка новонародженого за шкалою Апгар.
36. Первинний туалет новонародженого. Дотримання теплового ланцюжка.
37. Психопрофілактичне знеболювання пологів. Медикаментозне знеболювання пологів.
38. Клініка та ведення післяпологового періоду.
39. Зміни в організмі породіллі, статевих органах, молочних залозах.
40. Концепція грудного вигодовування.
41. Післяпологова контрацепція. Метод лактаційної аменореї.
42. Анатомо-фізіологічні особливості періоду новонародженості.
43. Догляд за новонародженим.
44. Переваги сумісного перебування матері та дитини.
45. Класифікація тазового передлежання. Причини виникнення.
46. Діагностика та особливості ведення вагітності при тазових передлежаннях.
47. Неправильні положення плода: класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності.
48. Розгинальні передлежання голівки плода: класифікація, діагностика.
49. Корекція неправильних положень та тазових передлежань під час вагітності.
50. Ембріональний і фетальний періоди розвитку. Бласто-, ембріо- та фетопатії. Діагностика вад розвитку плода в різні періоди вагітності.
51. Аномалії позазародкових елементів плідного яйця (плаценти, плідних оболонок і пупкового канатика). Міхурцевий занесок.
52. Багатотоводдя та маловоддя. Особливості перебігу вагітності та пологів.
53. Спадкові та вроджені захворювання плода. Роль медико-генетичної консультації в їх діагностиці.
54. Багатоплідна вагітність: класифікація, діагностика.
55. Особливості перебігу і ведення багатоплідної вагітності. Профілактика ускладнень.
56. Плацентарна дисфункція: класифікація, діагностика, лікування.
57. Дистрес плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика.
58. Затримка розвитку плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика.
59. Методи діагностики стану плода: неінвазивні – УЗД, КТГ, біофізичний профіль плода, доплерометрія, МРТ; інвазивні – амніоцентез, кордоцентез.

60. Цитогенетичні та біохімічні дослідження у різні терміни вагітності.
61. Імунологічна несумісність крові матері і плода (Rh-конфлікт, несумісність за системою АВО, ізолькоцитарна несумісність та ін.).
62. Патогенез імунологічного конфлікту, сучасна система діагностики і лікування.
63. Ведення вагітності і визначення оптимального терміну пологів при резус-імунізації.
64. Профілактика імоноконфліктної вагітності.
65. Ранній гестоз. Птіалізм, блювання. Патогенез. Клініка, діагностика і лікування раннього гестозу.
66. Гіпертензивні розлади під час вагітності, класифікація.
67. Преєклампсія, патогенез: класифікація, діагностика, клініка, лікування, тактика ведення, профілактика.
68. Еклампсія: клініка, діагностика, ускладнення, невідкладна допомога, тактика ведення.
69. Рідкісні форми гестозів.
70. Причини мимовільного переривання вагітності в різні терміни. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика.
71. Загроза передчасних пологів: діагностика, лікування, акушерська тактика.
72. Істміко-цервікальна недостатність (етіологія, клініка, діагностика, лікування).
73. Профілактика невиношування вагітності.
74. Поняття анатомічного та клінічного вузького тазу.
75. Класифікація анатомічно вузького тазу за формою та ступенем звуження. Діагностика.
76. Особливості перебігу та ведення пологів при вузьких тазах.
77. Діагностика синклітичного та асинклітичного вставлення голівки плода.
78. Пологи при неправильних положеннях та тазових передлежаннях.
79. Біомеханізм пологів при тазових передлежаннях.
80. Ручна допомога при тазових передлежаннях.
81. Пологи при багатоплідній вагітності.
82. Аномалії пологової діяльності. Класифікація. Фактори ризику.
83. Патогенез різних видів аномалій пологової діяльності.
84. Слабкість пологової діяльності. Клініка, діагностика та лікування первинної і вторинної слабкості пологової діяльності.
85. Дискоординована пологова діяльність. Клініка, діагностика та лікування.
86. Надмірна пологова діяльність. Клініка, діагностика та лікування.
87. Профілактика порушень пологової діяльності. Перинатальні наслідки.
88. Дистрес плода у пологах: діагностика, тактика ведення.
89. Передлежання плаценти. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка і діагностика.
90. Особливості перебігу і ведення вагітності та пологів при передлежанні плаценти. Акушерська тактика.
91. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти. Етіологія,

- клініка, діагностика. Акушерська тактика. Матка Кювелера.
92. Порушення процесів відшарування плаценти. Маткова кровотеча в послідовому періоді.
 93. Маткова кровотеча в ранньому післяпологовому періоді. Гіпотонічна кровотеча.
 94. Коагулопатична кровотеча (емболія навколоплідними водами та інші причини).
 95. Геморагічний шок. Термінальні стани в акушерстві.
 96. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові.
 97. Інтенсивна терапія та реанімація при кровотечах в акушерстві.
 98. Загальні відомості про акушерські операції. Показання, умови, протипоказання. Підготовка. Обстеження. Інструментарій.
 99. Операції переривання вагітності в ранні та пізні терміни.
 100. Операції, що готують пологові шляхи (перинео- та епізіотомія, амніотомія).
 101. Акушерські щипці. Вакуум-екстракція плода. Показання, умови, протипоказання.
 102. Оперативні втручання у послідовому та післяпологовому періоді.
 103. Ручне відокремлення плаценти, виділення посліду: техніка проведення.
 104. Кесарський розтин у сучасному акушерстві. Показання та протипоказання до кесарського розтину. Варіанти кесарського розтину.
 105. Хірургічні методи зупинки маткової кровотечі в акушерстві. Перев'язка маткових та яєчникових судин. Надпівхова ампутація матки. Екстирпація матки. Перев'язування внутрішніх здухвинних артерій: показання.
 106. Травматичні пошкодження вульви, піхви і промежини.
 107. Розриви шийки матки в пологах.
 108. Розриви матки при вагітності і в пологах: класифікація, механізми виникнення.
 109. Клінічна картина розриву матки: загрозового, того, що почався і вже відбувся.
 110. Особливості розривів матки по рубцю: діагностика, лікування, профілактика.
 111. Виворіт матки. Причини виникнення. Тактика лікаря.
 112. Розходження і розриви зчленувань таза в пологах.
 113. Післяпологові нориці: етіологія, лікування, профілактика.
 114. Основні клінічні форми післяпологових септичних захворювань. Класифікація, етіологія, патогенез.
 115. Клініка, діагностика, сучасні принципи лікування післяпологового метроендометриту, метрофлебиту, маститу.
 116. Клініка, діагностика, сучасні принципи лікування післяпологового перитоніту, перитоніту після кесарева розтину.
 117. Акушерський сепсис. Класифікація, клініка, діагностика, сучасні принципи лікування.
 118. Септичний шок. Невідкладна допомога.

119. Методи профілактики септичних післяпологових ускладнень.
 120. Методи пригнічення лактації.

Підведення підсумків практики

Підведення підсумків виробничої практики з акушерства здійснюється при наявності **всіх звітних документів**, передбачених програмою з практики, і характеристики виробничої діяльності студента під час практики, підписаної безпосереднім і загальним керівником від бази практики. Проходження виробничої практики з акушерства передбачає таку **форму звітності**: Основним документом обліку роботи і виконання тематичного плану практики є щоденник, в якому студент повинен чітко описувати всі види виконуваних робіт, передбачених програмою.

Оцінювання засвоєння студентом практичних навичок та вмій здійснюється з використанням критеріїв, які вказані вище у робочій програмі виробничої практики з акушерства та у щоденнику практики студента.

Оцінка за практику складається з суми балів за виконання студентом практичних навичок та балів за підсумковий контроль. Виконання практичних навичок щоденно перевіряє безпосередній керівник практики від бази та візує їх виконання у щоденнику практики студента. Керівник практики від Університету систематично здійснює контроль ведення щоденників студентами. До підсумкового контролю з виробничої практики допускаються студенти, які отримали за виконання практичних навичок з виробничої практики з фармакогнозії не менше, ніж 72 бали, представили звіт за практику та позитивну характеристику загального керівника від бази практики.

Підсумковий контроль, відповідно до вимог програми практики, студенти складають в останній день практики комісії, до складу якої входять керівники практики від Університету і, за можливості, від баз практики.

Оцінка за практику заноситься керівником від Університету до щоденника, залікової книжки студента і заліково-екзаменаційної відомості. Впродовж трьох днів після закінчення практики керівник від Університету подає відомість до відповідного деканату, звіт про проведення практики - до відділу практики Університету. Щоденник практики зберігається на кафедрі впродовж 1 року.

Оцінка за практику враховується при розгляді питань про призначення стипендії нарівні з оцінками за іспити та інші диференційовані заліки.

Студенти, які не виконали програму виробничої практики з акушерства без поважних причин, отримали незадовільну оцінку за практику і не ліквідували академічну заборгованість до початку наступного семестру, відрховуються з Університету.

Підсумки виробничої практики з акушерства щорічно заслуховуються і обговорюються на засіданні кафедри акушерства та гінекології, профільної методичної комісії з хірургічних дисциплін, Вченої ради медичного факультету та Університету.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ З АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ

Основна

1. 1. Маркін Л.Б., Коритко О.О., Попович А.І., Шахова О.В., Святоцька О.В., Кунинець Г.Я. Пилипчук І.С., Флуд В.В. Методичні рекомендації виробничої практики студентів 4 курсу медичного факультету з акушерства-Львів, 2016.
2. 2. Маркін Л.Б., Коритко О.О., Попович А.І., Шахова О.В., Святоцька О.В., Кунинець Г.Я. Пилипчук І.С., Флуд В.В. Методичні рекомендації виробничої практики студентів 4 курсу медичного факультету з акушерства-Львів, 2011
3. Gynecology: підручник англійською мовою (edit by I.V. Ventskivska).- К.: Medicine, 2010.-160 p.
4. Obstetrics: підручник англійською мовою (edit by I.V. Ventskivska).- К.: Medicine, 2008.-334 p.
5. Акушерство і гінекологія (у 2-х книгах): підручник (за ред. Грищенко В.І., Щербини М.О.)// Книга І Акушерство.-К.: Медицина, 2011.- 422 с.; Книга ІІ Гінекологія. - К. Медицина, 2011.- 375 с.
6. Акушерство: підручник (за ред. Б.М. Венцківського, Г.К. Степанківської, В.П. Лакатоша).- К.: ВСВ Медицина, 2012.- 648 с.
7. Гінекологія: підручник (за ред. Б.М. Венцківського, Г.К. Степанківської, М.Є. Яроцького).- К.: ВСВ Медицина, 2012.- 352 с.
8. Запорожан В.М., Чайка В.К., Маркін Л.Б. Акушерство і гінекологія (у 4-х томах): національний підручник: 2013
- 9.

Додаткова

1. Запорожан В.М., Міщенко В.П. Акушерська патологія: атлас, навчальний посібник. - Одеса: Одеський медуніверситет, 2005.- 292 с.
2. Запорожан В.М., Цегельський М.Р. Гінекологічна патологія: атлас, навчальний посібник. - Одеса: Одеський медуніверситет, 2002
3. Запорожан В.М. Оперативна гінекологія: навчальний посібник. - Одеса: Одеський медуніверситет, 2006.- 292 с.

4. Клінічні аспекти сучасної перинаталогії: навчально-методичний посібник (за ред. Вдовиченко Ю.П.).- К., 2005.
5. Медведь В.І. Вибрані лекції з екстрагенітальної патології вагітних. - К., 2010.- 239 с.
6. Методи контрацепції відповідно до періодів життя: навчальний посібник.- К., 2013.- 255 с.
7. Невідкладні стани в акушерстві: навчальний посібник (Венцківський Б.М., Камінський В.В., Грищенко В.І. та ін.).- К.:Золотые ворота, 2010.- 246 с.
8. Норвитц Єррол Р., Шордж Джон О. Наглядные акушерство и гинекология (перевод с английского).- М.: ГЭОТАР - МЕД, 2003.-141 с.
9. Патологічне акушерство: навчальний посібник (Венцківський Б.М., Камінський В.В., Грищенко В.В. та ін.).- К.: Чайка-Всесвіт, 2009.-300 с.
- 10.Пашенко С.М., Резніченко Г.І., Волошин М.А. Діагностика та лікування хворих на дисгормональні захворювання молочних залоз: Запоріжжя:Просвіта,2011.-152 с.
- 11.Сучасні аспекти планування сім'ї: навчальний посібник.- К.,2012.-307с.
- 12.Гуркин Ю. А., Л. Б. Маркин, Э. Б. Яковлева. Детская гинекология - справочник, 2004. - 480 с.
- 13.Бохман Я.В. Руководство по онкогинекологии. СПб.: Фолиант, 2002. – 542 с.
- 14.Дубоссарская З.М., Дубоссарская Ю.А. Репродуктивная эндокринология: учебно-методическое пособие.- Д.:Лири ЛТД,2008.-416 с.
- 15.Татарчук Т. Ф., Сольский Я. П. Эндокринная гинекология, 2003
- 16.Essential Antenatal, Perinatal and Postpartum Care. WHO EURO, Copenhagen,2003
- 17.Pregnancy, Childbirth, Postpartum and Newborn Care: A guide for essential practice. WHO, Geneva,2006
- 18.Діючі «Клінічні протоколи» затверджені наказом МОЗ України з акушерства і гінекології

